

MUZEJ ANTIČKOG STAKLA U ZADRU

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2015. GODINU

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.1. Kupnja

Kupljeno 88 novovjekovnih staklenih kolutova (narukvica)

1.2. Terenska istraživanja

S arheoloških istraživanja provedenih na području Art hotela u Zadru u Muzej antičkog stakla je pristiglo 100 novovjekovnih staklenih posuda.

1.3. Darovanje

Anton Vrlić poklonio Muzeju staklenu skulpturu „Staklarij“ i instalaciju „Stakleni gradovi“, Mihael Štebih darovao je Muzeju skulpturu od kamena i kristalnog stakla „Kraj nemirnog“, a Mira Krmpotić Ličan poklonila je „Stakleno jedro“ i „Tanjur u fuziji stakla“.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Nastavljen je program praćenja i reguliranja mikroklimatskih uvjeta, a posebna se pažnja u preventivnoj zaštiti pridala provjeri stanja metalnih, keramičkih i staklenih artefakata izloženih u dvorani „Pokapanje“. Naime, rekonstrukcija „in situ“ dijela nekropole uvjetovala je izloženost građe utjecaju netretirane zemlje, te je 6 godina nakon otvaranja muzeja provjereno stanje arheoloških nalaza.

2.2. Konzervacija

U sklopu pripreme izložbe kasnosrednjovjekovnog i novovjekovnog stakla izvršena je konzervacija i stabilizacija procesa irizacije na 395 staklenih ulomaka. Svi su ti predmeti signirani te je izvršena njihova provenijencijska i datacijska klasifikacija. Na dvadeset uzoraka provedena su i fizička ispitivanja PIXE metodom, u suradnji sa institutom Vicarte iz Portugala.

2.3. Restauracija

Izvršeno je 20 zahtjevnih restauratorsko-integrativnih postupaka uglavnom na kasnosrednjovjekovnom (Kraustrunk čaša, uljanice) i novovjekovnom materijalu, a u skladu s prijedlogom programa za 2015. započet je i pregled te restauracija primjeraka iz dvorane minijatura stalnog postava. Obraden je i jedan predmet iz druge faze istraživanja u ulici Ivana Zadrana.

2.4. Ostalo

Na polju istraživanja antičkih tehnologija ostvaren je ekperiment provjere restauratorskih metoda opisanih od antičkih pisaca, Plinija starijeg, Marcijala i Stacija. Izvršeno je testiranje pripravljanja ljepila na bazi sumpora i ljepila spravljenog od vapna i jaja. Rezultati ovih eksperimenata kao i istraživanja o recikliranju stakla u antici predstavljeni su na međunarodnom skupu o povijesti staklarstva u Paviji (Italija).

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

U digitalnu bazu je uneseno 380 predmeta.

3.2. Katalog muzejskih predmeta

Stručna i kataloška obrada staklenih predmeta s antičke nekropole u Zadru (istraživanja prije 2. svjetskog rata (ukupno 38 primjeraka)

Stručna obrada materijala s lokaliteta Zadar – Benkovačka cesta 1975., Zadar – Vrt Relja 2005./06., Starigrad i Aserija (ukupno 324 primjerka)

Stručna i kataloška obrada staklene građe s lokaliteta T.C. Relja 2005.– 250 predmeta

Stručna i kataloška obrada staklene građe s lokaliteta Hypo Banka – 171 predmet

Stručna obrada 88 staklenih predmeta (koluta) – otkup građe

Unos grobnih cjelina u digitalne baze: T. C. Relja 2005., (Gr. 47-418); Vrt Relja (Gr. 27-200)

Obrada građe s lokaliteta Aserija – Podgrađe kod Benkovca

3.3. Fototeka

Fototeka odjela za restauraciju i istraživanje obogaćena za otprilike 500 fotografija.

U fototeku zbirke antičkog stakla uvršteno je 1400 fotografija.

Tijekom arheoloških istraživanja i nadzora u 2015. Snimljeno je 2130 fotografija.

Pohranjeno je 868 fotografija materijala korištenog za pripremu postava i kataloga izložbi, 968 digitalnih fotografija vezanih uz izložbenu djelatnost i različita događanja u prostoru muzeja, 273 digitalnih fotografija vezanih uz stručna putovanja djelatnika Muzeja antičkog stakla.

U Odjelu za dokumentaciju ukupno je pohranjeno 2109 digitalnih fotografija.

3.5. Videoteka

Pohranjen je 1 videozapis – za potrebe prikazivanja na izložbi *Fortuna vitrea / Staklene skulpture* Mira Ličen Krmpotić.

Pohranjena su 2 videozapisa – za potrebe prikazivanja na izložbi *Vino i staklo*.

Pohranjen je 1 videozapis s nominacijama za nagradu *Živa*, Forum slavenskih kultura.

U programu S++u fond *Videoteka* 2015. inventirana su 4 videozapisa..

3.6. Hemeroteka

Prikupljeno je 488 članaka iz tiska i s internetskih portala koji se odnose na Muzej antičkog stakla u Zadru u 2015. godini. Inventirani su kao jedinice fonda, te pohranjeni i zaštićeni.

Kao priprema za nastavak inventiranja ove građe u programu S++ skenirani su: svi tiskani članci, a materijali s internetskih portala u digitalnom obliku pohranjeni u bazu podataka fonda u MS Word i pdf formatu.

Obrađena je podzbirka novinskih članaka koji se odnose na lokalitet Asseria unutar fonda *Hemeroteka* MAS, koja uključuje 61 članak inventiran pod oznakom AH u programu S++.

U program S++ inventirano je 200 jedinica za 2011. godinu i 297 jedinica za 2012. godinu.

U 2015. godini ukupno u programu S++ u fondu *Hemeroteka* inventirano je 558 jedinica i prikupljeno novih 488 jedinica fonda *hemeroteka* MAS 2015.

3.7. Planoteka i fond dokumentacijskih crteža

Za izlaganje na skupu AIHV 20 / Fribourg et Romont u Švicarskoj.

- V. Jović Gazić: nacrtano 13 predmeta u olovci (rekonstrukcije), 13 obrada u programu Adobe Photoshop
- Š. Perović: nacrtan 1 predmet u olovci (rekonstrukcija), 1 obrada u programu Adobe Photoshop
- B. Štefanac: priprema 6 tabli za poster, obrada u programu Adobe Photoshop

Za izložbu *Staklo kasnog srednjeg i novog vijeka u Muzeju antičkog stakla u Zadru*:

- nacrtana 22 predmeta u olovci, 22 obrade u programu Adobe Photoshop
- Ukupno je osmišljen izgled 14 plakata, 8 pozivnica, 5 deplijana, 1 program, 6 naslovnica kataloga, priprema 6 naslovnica za digitalna izdanja kataloga i časopisa u pdf formatu i 6 priprema za ispis na cd, 51 poster (sa i bez slike ili teksta) za izložbe, 3 diplome, 2 zahvalnice, 1 čestitka, 3 web banneri, 366 legendi za izložbe.

3.9. Ostalo

3.9.1. Dokumentacija o posebnim događanjima

- Dokumentirano je 35 posebnih događanja (predavanja, predstavljanje časopisa, kongresi, susreti, tribine, kazališne predstave) u 2015. godini. Prikupljeni su svi materijali vezani uz njih (plakat, pozivnica, letak, drugi promidžbeni materijali).
- Većina tih materijala prikupljena je u već digitalnom obliku ili je skenirana, te pohranjena u bazi podataka. Sva su ta događanja inventirana u 35 jedinica programu S++ fondu *Posebna događanja*.
- U fondu *Posebna događanja* u programu S++ inventirane su još 104 jedinice iz 2012., 2013. i 2014. godine.
- Ukupno u 2015. godini je u fondu *Posebna događanja* u programu S++ inventirano 139 jedinica.

3.9.2. Dokumentacija o pedagoškoj djelatnosti

- Dokumentirano je 5 radionica za predškolsku i školsku dob u prostoru MAS-a, prikupljeni su svi materijali vezani uz njih (plakat, letak, zahvalnica).
- Ukupno u 2015. godini je u fondu *Pedagoška djelatnost* u programu S++ inventirano 5 jedinica.

4. KNJIŽNICA

U 2015. godini nije provedena stručna obrada knjižničkog fonda s obzirom da Muzej antičkog stakla nema zaposlenog knjižničara. Službu i uslugu za korisnike vrše ostali stručni djelatnici muzeja.

5. STALNI POSTAV

5.2. Izmjene stalnog postava

Na stalnom postavu nisu izvedene nikakve izmjene. Postav je otvoren za javnost 5. svibnja 2009. prigodom otvorenja Muzeja (stručna koncepcija: dr. sc. I. Fadić).

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

Stručna i kataloška obrada staklenih predmeta s antičke nekropole u Zadru (istraživanja prije 2. svjetskog rata (ukupno 38 primjeraka).

Stručna obrada materijala s lokaliteta Zadar – Benkovačka cesta 1975., Zadar – Vrt Relja 2005./06., Starigrad i Aserija (ukupno 324 primjerka).

Stručna i kataloška obrada staklene građe s lokaliteta T.C. Relja 2005.– 250 predmeta.

Stručna i kataloška obrada staklene građe s lokaliteta Hypo Banka – 171 predmet.

Stručna obrada 88 staklenih predmeta (koluta) – otkup građe

Unos grobnih cjelina u digitalne baze: T. C. Relja 2005., (Gr. 47-418); Vrt Relja (Gr. 27-200).

Obrada građe s lokaliteta Aserija – Podgrađe kod Benkovca.

6.2. Identifikacija / Determinacija građe

Stručna ekspertiza i identifikacija 88 novovjekovnih staklenih predmeta (stakleni koluti) – materijal za otkup.

6.3. Revizija građe

Obavljena je revizija građe na 612 predmeta.

6.4. Ekspertize

Stručna ekspertiza i identifikacija 88 novovjekovnih staklenih predmeta (stakleni koluti) – materijal za otkup.

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

I. Fadić i B. Štefanac sudjelovali su na znanstvenom skupu i godišnjoj skupštini Hrvatskog arheološkog društva, Šibenik (listopad 2015.)

B. Štefanac sudjelovao je na znanstvenom kolokviju *Antiquitatis sollemnia Antidoron Mate Suić*, (Zagreb – Zadar, 3. -7. listopada 2015.), s referatom *Novi nalaz posvećen Faustini iz Zadra* (koautor: A. Kurilić)

V. Jović Gazić, *Antiquitatis Sollemnia – Antidoron Mate Suić – Znanstveni kongres o stotoj obljetnici rođenja akademika Mate Suića*, Zagreb-Zadar, 3. - 6. studenoga 2015. g., sudjelovanje bez izlaganja

I. Fadić, B. Štefanac, Š. Perović i V. Jović Gazić aktivno su sudjelovali na 20. međunarodnom kongresu AIHV-a (*Association Internationale pour l'Histoire du Verre*) održanom u Fribourgu u Švicarskoj (8. - 12. rujna 2015.)

Š. Perović je u svibnju 2015. godine aktivno sudjelovao na 7. susretima preparatora i restauratora HMD-a, u Splitu, izlažući poster pod naslovom *Konzervacija i restauracija podmorskih staklenih nalaza sa lokaliteta rt Ratac kod Koločepa*.

Š. Perović je u svibnju aktivno, prezentirajući referat pod naslovom *Aggiornamenti sul riuso, in epoca romana, dei manufatti in vetro rotti*, sudjelovao na međunarodnom kongresu *XVII Giornate Nazionali di Studio su Vetro*, u Paviji (Italija).

J. Belevski, 2. skup dokumentarista Hrvatske *Dokumentacija i korisnici* 23. – 30. listopada 2015. i sudjelovanje na skupu s izlaganjem *Hemeroteka i povezani dokumentacijski fondovi: od stručne obrade do krajnjeg korisnika u mrežnom okružju*.

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

B. Štefanac, 2015. *Manufacturers' marks on the unguent bottles from the Roman province of Dalmatia*, *Annales – Association Internationale pour l'Histoire du Verre*, 19, Piran, 159-166.

Š. Perović, *Present state of exploration of the Late Antique Glass Finds in Dalmatia*, *Annales of the 19th Congress of the International Association for the History of Glass*, Piran, 2015.

J. Belevski, „U Aseriju na kavu“ / *Pregled hemeroteke Aserije od 1997. do 2012. iz fonda Muzeja antičkog stakla u Zadru, Asseria 11.*

V. Jović Gazić, (ed. Ivo Fadić) *Gnalić u Gnaliću – Odsjaj stakla potopljena broda*, Katalog izložbe, Zadar, 2015.

6.8. Stručno usavršavanje

J. Belevski: 4. studenoga 2015. – Rješenje ministra kulture o stjecanju stručnog zvanja viši dokumentarist.

Djelatnici Muzeja antičkog stakla su u travnju 2015. godine sudjelovali u stručnoj ekskurziji prilikom koje je posjećen muzej stakla u Barnbachu (Austrija) i muzej stakla u Karlovym varima (Češka).

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Stručni djelatnici Muzeja antičkog stakla svakodnevno pružaju stručnu pomoć i konzultacije studentima arheologije i povijesti umjetnosti.

Rad sa pripravnicima kustosima (Ivana Matković, Mima Samodol, Ivan Roth i Nika Cohen) na fondu hemeroteke i arheološkoj građi.

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

Ivo Fadić urednik je svih muzejskih izdanja u 2015. godini.

1. *Gnalić u Gnaliću/ Odsjaj stakla potopljena broda*, Vedrana Jović Gazić
2. *Staklarij*, Anton Vrlić
3. *Svjetionici*, Mihael Štebih
4. *Dodir stakla*
5. *Igra sa staklom*, Marko Štefanac
6. *Fortuna Vitrea*, Mira Ličen Krmpotić
7. Časopis „Asseria“ 11

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

Stručni djelatnici Muzeja antičkog stakla djeluju u više strukovnih društava: HAD, AIHV, ICOM, HMD, Udruga Hrvatski identitet.

6.12. Informatički poslovi muzeja

Web stranica Muzeja svakodnevno se ažurira novim događanjima.

6.13. Ostalo

Terenski rad

Arheološka istraživanja:

1. Palača Cedulin

U sklopu projekta koji se odnosi na preuređenje i prenamjenu palače Cedulin i kompleksa stare bolnice u Turističko-informativni centar izvršena su arheološka istraživanja, provedena od 17. veljače do 13. travnja 2015. te u razdoblju od 15. lipnja do 20. srpnja Istraživanje je proveo Muzej antičkog stakla pod vodstvom dr. sc. B. Štefanca. Na arheološkim radovima sudjelovale su diplomirane arheologinje A. Eterović Borzić, N. Cohen, I. Matković te student arheologije Kristijan Hazoš. Na terenu su bila prisutna 2 radnika za ručni iskop. Arheološki su radovi izvođeni pod nadzorom djelatnika Konzervatorskog odjela u Zadru. Istraživanja su financirana sredstvima Turističke zajednice grada Zadra.

Sondažna istraživanja izvedena su u južnom krilu stare bolnice. Arheološkim radovima prethodilo je čišćenje prostora, deponiranje otpadnog materijala te uklanjanje granitnog poda prostorije na mjestima gdje će se izvoditi iskapanja. U longitudinalnoj prostoriji (cca 21 x 7,0 m) postavljene su tri arheološke sonde kako bi se utvrdile starije graditeljske faze. Obuhvaćena je površina od 70 m². Istraživanjima na ovoj lokaciji znatno su upotpunjene spoznaje o palači Cedulin kao i saznanja o antičkim ostacima na istočnom dijelu zadarskog poluotoka.

2. Zadar, Liburnska obala

U razdoblju od 26. veljače do 2. ožujka provedena su zaštitna arheološka istraživanja od strane Muzeja antičkog stakla. Stručnu ekipu na terenu činili su dr. sc. Berislav Štefanac, dipl. arheolog i Kristijan Hazoš student arheologije. Za ručni iskop angažirana su dva radnika firme Credo d.o.o. Istraživanjima je obuhvaćena sonda dimenzija 5 x 5 m, smještena na dijelu

kanala trase kolektora, ispred vrata sv. Dimitrija. Iskapanju je prethodilo postavljanje metalnih oplata koje su trebale osigurati nesmetan arheološki pregled. Nakon umetanja oplata i otkopa recentnih slojeva u sondu je postavljena i muljna pumpa kako bi se spriječio rast razine mora. Antičke spolije izvađene tijekom arheološkog nadzora 2014. u kanalu trase kolektora, na položaju arheološke sonde, pružale su indicije da se na tom mjestu nalazi veća zidana konstrukcija. Tijekom istraživanja 2015. godine u sjeveroistočnom dijelu sonde otkriven je masivni zid. Gornji je dio zida rađen od pravilno uslojenih kamenja vezanih žbukom, dok su temelji izrađeni od rimskih spolija. Uz unutrašnje lice zida pronađene su velike količine arheološkog materijala među kojim su najzastupljeniji nalazi kasnoantičke keramike (amfore, tegule). Preliminarnim uvidom u otkrivenu građu može se reći da dijelovi arhitekture pripadaju kasnoantičkom periodu. Ovim arheološkim zahvatom uvelike su upotpunjene spoznaje o fortifikacijama i genezi grada na sjevernoj obali zadarskog poluotoka.

3. Podgrađe kod Benkovca (Asseria)

U razdoblju od 18. studenog 2015. do 11. prosinca 2015. obavljena su sustavna arheološka istraživanja u Podgrađu kod Benkovca na lokalitetu Asseria. Istraživanja su proveli djelatnici Muzeja antičkog stakla pod vodstvom ravnatelja dr. sc. I. Fadića. Stručnu ekipu, uz voditelja, sačinjavali su dr. sc. B. Štefanac, A. Eterović Borzić dipl. arh, N. Cohen dipl. arh, te vanjski suradnik prof. dr. sc. S. Čače. Za ručni iskop angažirano je šest radnika. Iskapanja su izvedena pod nadzorom Konzervatorskog odjela u Zadru.

Nalazište Asseria je smješteno u središtu južnoliburnskog prostora, na razmeđi današnjih Ravnih kotara i Bukovice. Arheološki lokalitet se nalazi 6,0 km istočno od Benkovca, 1,0 km južnije od današnjeg sela Podgrađe. Takav važan položaj na 94 m visokom vapnenačkom uzvišenju koje dominira nad prostranim i plodnim benkovačkim poljem, svakako je razlogom što je ovdje nastalo naselje već u predrimskom dobu. Asseria je kontinuirano nastanjena od prapovijesti do kasne antike.

Ovogodišnji arheološki radovi su provedeni na sjevernom dijelu nalazišta na položaju ispred kasnorepublikanskog bedema. Odabir mikrolokacije za iskopavanje uvjetovan je pozicijama određenim u ranijim arheološkim kampanjama (istraživanja 2011. - 2012.). Radovi su bili usmjereni na istraživanje kasnoantičkih slojeva uz vanjski plašt rimskog bedema te na prostor prapovijesnog fortifikacijskog sustava. U novoj kampanji uz mnoštvo sitnog arheološkog materijala u potpunosti je definiran sjeverni prapovijesni ulaz s predzidom kao i otkriće novih

8,0 m suhozidnog bedema. Sustavno iskopavanje izvedeno je sukladno svim odredbama iz Pravilnika o arheološkim istraživanjima.

4. Terenska istraživanja na lokalitetu Kopila na otoku Korčuli

A. Eterović Borzić sudjelovala je na terenskim istraživanjima na lokalitetu Kopila na otoku Korčuli, (srpanj, 2015. g.) terenskim istraživanjima na lokalitetu Kopila na otoku Korčuli. Istraživanja su provedena u suradnji s Općinom Blato i Centrom za kulturu Vela Luka.

Arheološki nadzori:

1. Arheološki nadzor u ulici Hrvoja Čustića u Zadru

U razdoblju od studenog 2014. do svibnja 2015. u ulici Hrvoje Čustića u Zadru od strane Muzeja antičkog stakla izvršen je arheološki nadzor nad izgradnjom glavnog gradskog kolektora visoke zone grada Zadra, III. faza, koju izvodi tvrtka Vodoinstalacija d.o.o. Budući da se građevinski radovi odvijaju na području zaštićene urbanističke cjeline Zadra, strojni je iskop bio pod nadzorom arheologa.

U dosadašnjem nadzoru nisu potvrđeni nikakvi pokretni i nepokretni arheološki nalazi koji bi upućivali na postojanje prapovijesne, antičke ili srednjovjekovne urbane aglomeracije. Sterilni zemljani nasipi na otkopanoj trasi glavnog gradskog kolektora pomno su dokumentirani.

2. Arheološki nadzor na Liburnskoj obali u Zadru

U razdoblju od 10. siječnja do 31. svibnja 2015. na Liburnskoj obali u Zadru od strane Muzeja antičkog stakla izvršen je arheološki nadzor nad izgradnjom crpnih stanica s pripadajućim gravitacijskim i tlačnim kolektorima kojeg izvodi tvrtka Vodoinstalacija d.o.o. Budući da se građevinski radovi odvijaju na području zaštićene urbanističke cjeline Zadra, strojni je iskop bio pod konstantnim nadzorom arheologa B. Štefanca.

Na dijelu trase, sukladno očekivanjima struke, otkriveni su temelji venecijanskog bastiona sv. Dimitrija izgrađenog u 16. stoljeću. Rovokopačem su zahvaćeni segmenti vanjskog plašta i dijelovi unutrašnjih potpornih zidova. Izuzev navedenih zidnih konstrukcija, na otkopanoj trasi otkriveni su temelji građevina iz 19. stoljeća te zidovi stare rive iz istog perioda. U istoj zoni, tijekom arheološkog pregleda u višim slojevima otkriveno je više ulomaka kasnosrednjovjekovne glazirane keramike. Nakon čišćenja i definiranja otkrivenih ostataka stručna ekipa Muzeja antičkog stakla dokumentirala je zatečeno stanje. Nakon dokumentacije zidovi su uklonjeni. Tijekom prosinca 2014, prilikom strojnog iskopa na trasi kolektora potvrđeno je postojanje antičkih nalaza. Iz nižih slojeva kanala, iz mulja je izvađeno deset

monumentalnih rimskih spolija. Preliminarnim uvidom u otkriveni materijal potvrđeno je da se većinom radi o dijelovima rimske arhitekture koji se prema detaljima dekoracije kronološki mogu smjestiti u razdoblje druge polovine 2. stoljeća. Posebne nalaze predstavljaju dva epigrafska spomenika na kojima su zabilježene posvete čiji su sadržaji iznimno značajni za bolje razumijevanje povijesti grada Zadra.

S obzirom da veća koncentracija otkrivenih rimskodobnih nalaza upućuje da se na tom prostoru nalazi kasnoantička ili ranosrednjovjekovna zidana konstrukcija (bedem, kula, lučko postrojenje i sl.), a izvađene spolije mogle su činiti njen sastavni dio, na toj trasi kolektora privremeno je obustavljen strojni iskop. Kako bi se spriječila eventualna devastacija spomenika u zoni daljnjeg iskopa, djelatnici Konzervatorskog odjela u Zadru na navedenoj lokaciji propisuju arheološka istraživanja koja će obuhvatiti sondu dimenzija 5 x 5 m. Zaštitna arheološka istraživanja provedena su od 26. veljače do 2. ožujka.

3. Arheološki nadzor u Molatskoj ulici u Zadru

Tijekom lipnja 2015. u Molatskoj ulici (dio Molatske ulice od križanja sa Ulicom Hrvoja Čustića do križanja sa Riječkom ulicom) u Zadru od strane Muzeja antičkog stakla izvršen je arheološki nadzor nad izgradnjom sustava odvodnje, koju izvodi tvrtka Vodoinstalacija d.o.o. Budući da se građevinski radovi odvijaju na području zaštićene urbanističke cjeline Zadra, strojni je iskop bio pod nadzorom arheologa.

Na čitavoj dionici nisu potvrđeni nikakvi pokretni i nepokretni arheološki nalazi koji bi upućivali na postojanje prapovijesne, antičke ili srednjovjekovne urbane aglomeracije. Tijekom izvida plitki zemljani slojevi (najveća dubina slojeva kreće se do 50 cm od recentnog nasipa – tampona) su pomno fotografirani.

4. Arheološki nadzor na području „Doma za stare i nemoćne osobe sv. Frane“ u Zadru

Tijekom kolovoza 2015. izvršen je arheološki nadzor na području „Doma za stare i nemoćne osobe sv. Frane“ u Zadru. Nadzor su izvršili djelatnici Muzeja antičkog stakla dr. sc. Berislav Štefanac i Nika Cohen. Građevinski radovi vezani uz postavljanje temelja za lift obuhvatili su područje od 15 m². Tijekom iskopa unutar građevinske sonde registrirani su novovjekovni ukopi te ostatci temelja kasnoantičke prostorije. Uokolo zidova pronađen je i jedan kasnoantički ukop. Arhitektonski ostatci su pomno dokumentirani.

5. Arheološki nadzor C. S. Arbanasi I – zona Punta Bajlo u Zadru

Od 12. studenog 2014. Š. Perović obavlja dužnost arheološkog nadzora na gradilištima tvrke Odvodnja (tijekom radova na kanalizacijskoj mreži koja gravitira na crpnu stanicu C. S.

Arbanasi I – zona Punta Bajlo. Tijekom 2015. godine arheološki nadzor je trajao ukupno 37 radnih dana.

7. ZNANSTVENI RAD

7.2. Publicirani radovi

- Stručni i znanstveni radovi

B. Štefanac, 2015. *Manufacturers' marks on the unguent bottles from the Roman province of Dalmatia*, *Annales – Association Internationale pour l'Histoire du Verre*, 19, Piran, 159-166.

Š. Perović, *Present state of exploration of the Late Antique Glass Finds in Dalmatia*, *Annales of the 19th Congress of the International Association for the History of Glass*, Piran, 2015.

J. Belevski, „U Aseriju na kavu“ / *Pregled hemeroteke Aserije od 1997. do 2012. iz fonda Muzeja antičkog stakla u Zadru*, *Asseria 11*.

V. Jović Gazić, (ed. Ivo Fadić) *Gnalić u Gnaliću – Odsjaj stakla potopljena broda*, Katalog izložbe, Zadar, 2015.

Predano za tisak:

Š. Perović, *Konzervacija i restauracija podmorskih staklenih nalaza sa lokaliteta rt Ratac kod Koločepa*, Materijali 7. susreta restauratora i preparatora HMD-a, Split 2015.

Š. Perović, Ivo Fadić, *La collezione di vetri proveniente dal Museo del vetro antico di Zara*, *Atti del convegno „Trasparenze adriatiche“*, Padova.

J. Belevski, *Hemeroteka i povezani dokumentacijski fondovi: od stručne obrade do krajnjeg korisnika u mrežnom okružju*, Zbornik radova 2. skupa dokumentarista Hrvatske „Dokumentacija i korisnici“.

I. Fadić - A. Eterović Borzić, *Late antique glass lamps from the Croatian Coastal region*, Zbornika radova Međunarodnog kongresa - *IV International Congress of the International Lychnological Association - Ex Oriente Lux*, u tisku.

I. Fadić - A. Eterović Borzić, *Staklene bočice oblika datulje sa zadarskog prostora*, *Archaeologica Adriatica*, vol. 9, u tisku.

7.3. Znanstveno usavršavanje

Kustosica Vedrana Jović Gazić obranila je dana 7. prosinca .2015. godine doktorsku disertaciju na Sveučilištu u Zadru, pod naslovom *Razvoj urbanizma na prostoru rimske provincije Dalmacije na prijelazu iz antike u srednji vijek*, i tako stekla znanstveni stupanj doktora humanističkih znanosti, polja arheologije.

B. Štefanac: Na Sveučilištu u Zadru na VI. redovitoj sjednici Stručnog vijeća za humanističko područje znanosti, umjetničko područje i interdisciplinarno područje umjetnosti, održanoj 18. ožujka 2015. godine, pokrenut je postupak izbora u znanstveno zvanje znanstveni suradnik. Postupak je pokrenuo kandidat dr. sc. Berislav Štefanac temeljem članka 33, stavka 2 Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03,105/04, 174/04, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 i 60/15).

A. Eterović Borzić obranila je sinopsis i nastavlja raditi na doktorskoj disertaciji „Staklo u kontekstu nekropola antičke Liburnije“.

Š. Perović je tijekom 2015. godine nastavio poslijediplomski doktorski studij na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Izložba *Gnalić u Gnaliću / Odsjaj stakla potopljena broda*, Zavičajni muzej Biograd n/m, autor: V. Jović Gazić

Izložba *Vino i staklo*: u Muzeju antičkog stakla u suradnji s Kraljevskim vinogradima (Petrčane)

Izložba *Staklarij*: u Muzeju antičkog stakla, autor: A.Vrlić

Izložba *Svjetionici*: u Muzeju antičkog stakla, autor: M. Štebih

Izložba *Dodir stakla – Nordijsko staklo*: u Muzeju antičkog stakla, autor: L. Ratković Bukovčan

Izložba *Igra sa staklom*: u Muzeju antičkog stakla, autor: M. Štefanac

Izložba *Fortuna vitrea / Staklene skulpture*: u Muzeju antičkog stakla, autor: M. Ličen Krmpotić

Izložba *Kolko kapljic, tolko let*: u Muzeju antičkog stakla u suradnji s pokrajinskim muzejem Ptuj - Ormož, autori: M. Gojković i N. Vojmer

Izložba *Gloria in excelsis...*: u Muzeju antičkog stakla, autor: Mira Ličen Krmpotić

Izložba *Rimsko staklo Hrvatske – radionički reljefni žigovi*: U Pokrajinskom muzeju Ptuj – Ormož, autor: B. Štefanac

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

Gnalić u Gnaliću / Odsjaj stakla potopljena broda, Vedrana Jović Gazić

Staklarij, Anton Vrlić

Svjeticionici, Mihael Štebih

Dodir stakla, L.Ratković Bukovčan

Igra sa staklom, Marko Štefanac

Fortuna Vitrea, Mira Ličen Krmpotić

Časopis „Asseria“ 11

Deplijan – vodič po Muzeju antičkog stakla u Zadru, izdanja na 2 strana jezika (njemački, francuski).

Tiskano je 14 plakata, 8 pozivnica, 5 deplijana, 1 program, 51 poster za izložbe, 3 diplome, 2 zahvalnice, 1 čestitka, 366 legendi za izložbe.

10.2. Audiovizualna građa

Pohranjen je 1 videozapis – za potrebe prikazivanja na izložbi *Fortuna vitrea / Staklene skulpture* Mira Ličen Krmpotić

Pohranjena su 2 videozapisa – za potrebe prikazivanja na izložbi *Vino i staklo*

Pohranjen je 1 videozapis s nominacijama za nagradu *Živa*, Forum slavenskih kultura

U programu S++ u fond *Videoteka* 2015. inventirana su 4 videozapisa.

10.3. Elektroničke publikacije

1. *Novovjekovno staklo iz podmorja Istre i Dalmacije*, Luka Bekić
2. *Transparentna ljepota/ Staklo od renesanse do art decoa iz fundusa zagrebačkih muzej*
3. *Gnalić u Gnaliću / Odsjaj stakla potopljena broda*, Vedrana Jović Gazić
4. *Staklarij*, Anton Vrlić
5. *Svjeticionici*, Mihael Štebih
6. *Dodir stakla*, L.Ratković Bukovčan
7. *Igra sa staklom*, Marko Štefanac
8. *Fortuna Vitrea*, Mira Ličen Krmpotić

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

A. Eterović Borzić - 10 stručnih vodstava stalnim muzejskim postavom, za različite kategorije posjetitelja, na hrvatskom i engleskom jeziku.

Š. Perović - obavio 2 stručna vođenja po zbirkama muzeja (engleski i talijanski)

B. Štefanac - obavio 17 vodstava: (3 vodstva za škole, 8 vodstava za studente i građanstvo, 6 individualnih vodstava)

V. Jović Gazić - odradila 14 vodstava stalnim postavom, na hrvatskom i engleskom jeziku, od toga 4 vodstva grupe studenata (Studij Knjižničarstva, Sveučilište u Zadru; Akademija likovnih umjetnosti u Splitu, studij za izobrazbu učitelja i odgojitelja Sveuč. u Zadru); 9 grupa učenika osnovnih škola, 1 grupa učenika srednjih škola.

N. Cohen – obavila je 61 stručno vodstvo od kojih je 10 na stranom jeziku (engleski, francuski).

M. Samodol – obavila 41 stručno vodstvo po Muzeju, od čega tri na engleskom jeziku.

Ukupno vodstava: 145

11.2. Predavanja

U sklopu dodjele nagrada u organizaciji Foruma slavenskih zemalja (ŽIVA AWARD) održanoj 14. svibnja 2015. godine u Sankt Peterburgu u Rusiji, održali su dr. sc. Ivo Fadić i dr. sc. Berislav Štefanac održao je javno predavanje pod nazivom „Muzej antičkog stakla“.

Š. Perović - u rujnu održao predavanje za javnost pod naslovom „Restaurirana butelja iz vremena Dubrovačke Republike (1690-1720)“, u hotelu Palace u Dubrovniku.

11.3. Radionice i igraonice

5. svibnja 2015. Turnir u Trilji

28. listopada 2015. Kreativna radionica fuzij

24. studenog 2015. Radionica za Dan grada Zadra

7. prosinca 2015. Radionica *Stakleni Božić* (1. dio)

9. prosinca 2015. Radionica *Stakleni Božić'* (2. dio)

11. prosinca 2015. Radionica *Stakleni Božić'* (3. dio)

18. prosinca 2015. Izložba *Stakleni Božić'*

Održane su radionice sa studentima/icama Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu, sa studentima/icama Akademija primjenjene umjetnosti u Rijeci, te sa studentima/icama Likovne akademije u Ljubljani. Voditelji radionica su bili profesori Anton Vrlić i Tanja Pak.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Prikupljeno je 488 članka, iz tiska i sa internetskih portala koji se odnose na Muzej antičkog stakla u Zadru u 2015. godini, inventirani su kao jedinice fonda, te pohranjeni i zaštićeni.

Kao priprema za nastavak inventiranja ove građe u programu S++ skenirani su svi tiskani članci, a materijali sa internetskih portala u digitalnom obliku pohranjeni u bazu podataka fonda u MS word i Adobe pdf formatu.

Obrađena je podzbirka novinskih članaka koji se odnose na lokalitet Asseria unutar fonda Hemeroteka MAS, koja uključuje 61 članak inventiran pod oznakom AH u programu S++.

U 2015. godini ukupno u programu S++ u fondu Hemeroteka (novinski članci, magazini i internet portali) inventirano je 558 jedinica i prikupljeno novih 488 jedinica fonda hemeroteka MAS 2015.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

U 2015. godini Muzej antičkog stakla sudjelovao je u 22 radio emisije i na 44 TV priloga (HRT, RTL, Nova TV, Vox TV, PeTV, HRT Radio Zadar, Novi radio ...)

12.5. Koncerti i priredbe

Dokumentirano je 35 posebnih događanja (predavanja, predstavljanje časopisa, kongresi, susreti, tribine, kazališne predstave) u 2015. godini. Prikupljeni su svi materijali vezani uz njih (plakat, pozivnica, letak, drugi promidžbeni materijali).

Ukupno je održano 5 koncerata i Jazz i Blues Festival

Noć Muzeja 2015 - Koncert Martine Thomas i Emila Šprljana

Matija Dedić & Black coffe

Dan Muzeja - Black coffee

Dan otvorenih vrata - Koncert Ars Cantabile

Jazz i Blues festival

Božićni koncert - Tradicionalni božićni napjevi Hrvatske i Europe

U prostorijama Muzeja antičkog stakla održana je i premijerna kazališna predstava „Kraljevo“ (Miroslav Krleža) u organizaciji Dragon teatra.

12.6. Djelatnost klubova i udruga

Udruga Hrvatski identitet održala je predavanje i praktični rad „Forenzikom protiv nasilja“.

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

U 2015. godini Muzej antičkog stakla sudjelovao je u 22 radio emisije i na 44 TV priloga.

U prošloj godini održano je 9 konferencija za tisak.

Ukupno je osmišljen izgled 14 plakata, 8 pozivnica, 5 deplijana

U cijeloj godini izrađen je 51 poster (sa i bez slike ili teksta) za izložbe

Sudjelovanje na dodjeli nagrada u organizaciji Ministarstva turizma, Hrvatske turističke zajednice i Hrvatske gospodarske komore

Ravnatelj dr. sc. I. Fadić te djelatnici dr. sc. B. Štefanac (viši kustos) i Marko Štefanac (staklopuhač) sudjelovali su na svečanosti dodjele godišnjih turističkih nagrada u organizaciji Ministarstva turizma, Hrvatske turističke zajednice i Hrvatske gospodarske komore. Dani hrvatskog turizma, tradicionalni skup turističkih djelatnika održan je 13. i 14. listopada Poreču. Djelatnici Muzeja antičkog stakla prisustvovali su radnom dijelu programa DHT-a koji se odvijao u hotelima [Laguna Parentium](#) u Zelenoj Laguni i [Valamar Isabella Hotel](#) na otoku Sv. Nikola, te na dodjeli nagrada održanoj u sportskoj dvorani Žatika. Na tradicionalnom susretu turističkih djelatnika, koji je okupio više od tisuću sudionika, Muzeju antičkog stakla dodijeljena je nagrada za kulturnu atrakciju godine. Nagradu je preuzeo ravnatelj dr. sc. Ivo Fadić.

Sudjelovanje na dodjeli nagrada u organizaciji Foruma slavenskih zemalja (ŽIVA AWARD) održanoj 14. svibnja 2015. godine u Sankt Peterburgu u Rusiji.

Muzeju antičkog stakla dodijeljena je nagrada za kreativnost. Nagradu je preuzeo ravnatelj dr. sc. Ivo Fadić.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

36662

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja

- RH: 55 %
- lokalna samouprava: 9 %
- vlastiti prihod: 36 %